

Internetconsultatie Wet toekomst accountancysector

Onderwerp: Inbreng ONL voor Ondernemers internetconsultatie Wet toekomst accountancysector

Datum: 15 september 2021

Geachte heer Hoekstra,

De rol van de accountancysector staat al langer onder druk. Berichten over ondermaatse kwaliteitscontroles komen met enige regelmaat terug. Voorliggend wetsvoorstel moet bijdragen aan het duurzaam verbeteren van de wettelijke controle door accountants. In het wetsvoorstel worden enkele aanbevelingen van de Commissie toekomst accountancysector wettelijk vastgelegd. ONL voor Ondernemers steunt maatregelen om de controle door accountants te verstevigen en komt tegelijkertijd op voor de MKB-ondernemer. Specifiek staat ONL in deze inbreng internetconsultatie daarom stil bij twee aspecten van de wet, te weten:

- De versterking van de interne governance van de grootste accountantsorganisaties;
- De modernisering van de governance van de NBA.

Ook op het punt van de Audit Quality Indicators (AQI) heeft ONL nog verschillende twijfels, vragen en opmerkingen, maar deze worden uiteengezet in onze inbreng op de internetconsultatie bij het consultatiedocument 'Audit Quality Indicators'.

Voorkom dat de eis tot een RvC leidt tot extra lasten voor het MKB

Voorgesteld wordt om ook grote niet-oob accountantsorganisaties te laten vallen onder het regime van reeds geldende governance-eisen, een bijzondere taakomschrijving en goedkeuringsrechten voor de Raad van Commissarissen. De gewenste versterking van de interne governance van de grootste accountantsorganisaties is daarmee van invloed op zowel oob-accountantsorganisaties als grotere niet-oob-accountantsorganisaties. ONL heeft moeite met het gelijkstellen van deze twee type accountantsorganisaties. Helemaal omdat de cumulatieve selectiecriteria die worden gehanteerd tot ongewenste gevolgen kunnen leiden. Met het wetsvoorstel wordt geregeld dat accountantsorganisaties die (1) een omzet hebben van 3 miljoen euro uit wettelijke controles per boekjaar en (2) die de omzet behalen in minimaal 150 wettelijke controles een Raad van Commissarissen moeten instellen.

Het gevolg van de selectiecriteria is dat ook verschillende niet-oob-organisaties in Nederland met een beperkt aantal medewerkers van zeg +/- 30 hierdoor worden verplicht tot het instellen van een Raad van Commissarissen. Er zijn namelijk steeds meer kleine niet-oob accountancykantoren die het controledeel van hun praktijk bundelen in afzonderlijke audit-only organisaties. Het gevolg is dat organisaties met 'maar' enkele tientallen mensen in dienst 3 miljoen omzet behalen en voldoende wettelijke controles uitvoeren om een Raad van Commissarissen in te moeten stellen. In het genoemde geval van 30 medewerkers is er daarmee voor elke 10 medewerkers een commissaris. ONL acht dit overdreven en overbodig. Extra regelgeving leidt tot extra lastendruk en extra financiële lasten wat wordt doorberekend aan de cliënt, de MKB-ondernemer. ONL acht het effectiever om alleen de interne governance te versterken van oob-organisaties en doet een beroep op u om dit ook als zodanig te regelen.

Mocht u willen vasthouden aan de versterking van de interne governance ook voor niet-oob-organisaties vraagt ONL tot een nadere toelichting en een heroverweging van de criteria. Waarom is gekozen voor de grens van 3 miljoen euro? Waarom is niet gekozen voor een bedrag wat hoger ligt dan deze 3 miljoen? En waarom juist deze twee criteria en niet een aanvullend criterium met bijvoorbeeld een minimaal aantal werknemers? ONL vraagt om een vollediger afbakening zodat straks niet bij inwerkintreding van de wet blijkt dat er toch meer niet-oob-organisaties een Raad van Commissarissen moeten instellen dan vooraf gedacht. ONL zou graag zien dat aanvullend het bedrag van 3 miljoen euro wordt verhoogd en dat er een derde criterium wordt opgenomen, te weten; een minimum aantal werknemers van 150 personen.

Meer aandacht voor de MKB-accountants bij modernisering governance NBA

‘De accountant’ bestaat niet. Er bestaat een divers pallet aan type accountants en accountancykantoren:

- Openbare accountants werkzaam voor Organisaties van Openbaar Belang (oob);
- Openbare accountants werkzaam voor het Midden- en Kleinbedrijf, bestaande uit:
 - Controlerende MKB-accountants;
 - Samenstellende MKB-accountants;
- Interne- en overheidsaccountants;
- Accountants in Business.

Het stoort ONL dat er in de wetgeving die de afgelopen periode is afgevuurd op de accountancysector geen onderscheid wordt gemaakt in de oob-accountants en de reguliere MKB-accountant. Het verschil in takenpakket vraagt om een nuance in wet- en regelgeving tussen de verschillende type accountants. Het takenpakket van de genoemde typen accountants is niet met elkaar te vergelijken.

Met voorliggend wetsvoorstel moet worden geregeld dat de organisatiestructuur van de NBA wordt aangepast. De NBA moet de verschillende ‘bloedgroepen’ van accountants verenigen. Naar mening van ONL slaagt de NBA daar vooralsnog niet volledig in. De MKB-accountant voelt zich (nog) niet voldoende gerepresenteerd binnen de NBA. ONL heeft daarom moeite met het feit dat het ministerie van mening is dat ‘accountants inmiddels negen jaar met elkaar in één beroepsorganisatie laten zien dat zij gemeenschappelijk staan voor het publiek belang’¹. Het publiek belang is voor de MKB-accountant anders dan voor een accountant werkzaam voor een oob-kantoor.

Wetgeving die de kwaliteit van controles moet verbeteren leidt voor elke accountant tot een lastenverzwaring. De extra lasten zijn voor een MKB-accountant alleen direct significant hoger dan voor een accountant werkzaam voor een groot kantoor. De MKB-accountant kan niet anders dan deze extra lasten door te rekenen aan de cliënt, in deze gevallen vaak een MKB-ondernemer. En juist daarom maakt ONL zich zorgen over voorliggende wetsconsultatie voor de accountancysector en voor de rol die MKB-accountants spelen en kunnen spelen binnen de NBA. ONL vraagt om wettelijke garanties dat ook de MKB-accountant een representatievere rol krijgt binnen de nieuwe organisatiestructuur van de NBA.

¹ Memorie van Toelichting internetconsultatie wet toekomst accountancy, pagina 15